

«Ο στρατηγός κάνει φασαρία στην πλατεία» του Μάκη Τσίτα (κριτική)

30 Μαΐου 2022

120

Για τη συγκεντρωτική έκδοση μονόπρακτων θεατρικών κειμένων του Μάκη Τσίτα «Ο στρατηγός κάνει φασαρία στην πλατεία – Δέκα μονόπρακτα» (εκδ. Κάπα). Κεντρική εικόνα: Η Ρούλα Πατεράκη και οι ηθοποιοί της ομώνυμης παράστασης που παρουσιάστηκε στο Δημοτικό Θέατρο Πειραιά το 2019.

Του **Δημήτρη Βαρβαρήγου**

Ο Μάκης Τσίτας, για μία ακόμη φορά, μας εκπλήσσει με την όμορφη και ευφάνταστη γραφή του. Ετούτη τη φορά μέσα από τον θεατρικό λόγο μάς ταξιδεύει με δέκα μονόπρακτα έργα, τόσο άμεσα, επιβλητικά και γεμάτα από λεπτό γλυκόπικρο χιούμορ για τις ανθρώπινες σχέσεις. Ο υπαρξιακός προβληματισμός που χαρακτηρίζει τα μονόπρακτα, με το ιδιαίτερα προσωπικό ύφος γραφής του Μάκη Τσίτα, ισορροπούν μέσα στον υποκειμενικό ρεαλισμό θέτοντας τον ανάμεσα στους νέους Έλληνες δραματουργούς.

Σε πρώτη εντύπωση, τα πρόσωπα των έργων του συνομιλούν με απλό ύφος για τα πιο συνηθισμένα πράγματα της καθημερινής ζωής, κατά τέτοιο τρόπο που οι διάλογοι δεν φαίνεται να διαφοροποιούνται από την κοινή κουβέντα των απλών ανθρώπων. Σε δεύτερη όμως παρατήρηση φαίνεται μέσα από τους φαινομενικά απλούς διαλόγους να τονίζεται η αβεβαιότητα και η επισφαλής θέση της ανθρώπινης ζωής. Μέσα από την πένα του Μάκη Τσίτα εξυφαίνεται ένας ολόκληρος κόσμος ιδεών και συναισθημάτων που διαφοροποιούν τους ήρωες μεταξύ τους αποκαλύπτοντας το εσωτερικό τους δράμα, τα αδιέξοδά τους, τις αθεράπευτες πληγές τους.

Δέκα έξυπνα μονόπρακτα. Μικρές ιστορίες βγαλμένες από την ίδια τη ζωή που έχουμε ζήσει ή δει σε άλλους ανθρώπους. Η γραφή του Μάκη Τσίτα, ενώ φαινομενικά δείχνει απλή, όσο ξετυλίγονται οι διάλογοι σε γραπώνουν και σε οδηγούν στα μύχια συναισθήματα των χαρακτήρων. Σε όλα τα μονόπρακτα υπάρχει ένα χιούμορ γλυκόπικρο. Οι ήρωες σε όλα είναι διαφορετικοί, συνήθως αντίθετα φύλα και με διαφορά ηλικίας.

«**Ο στρατηγός και τα πορτοκάλια**». Η πρώτη μονόπρακτη ιστορία, βλέπουμε έναν κύριο κι έναν νεαρό να συνομιλούν. Εμφανές το παράλογο στον διάλογο, κάτι από Ιονέσκο, που όμως καταφέρνουν μέσα στο ακατανόητο να το κάνουν λογικό.

«**Η φασαρία**». Στο δεύτερο μονόπρακτο ιστορείται εκείνη η ιδιότυπη σχέση –μιας γριάς κι ενός γέρου– που αποκτά ένα ηλικιωμένο ζευγάρι και δεν μπορούν πλέον να ταυτιστούν οι απόψεις τους και βρίσκονται σε μια συνεχή φαγωμάρα, τροφή για τον χρόνο τους. Ωσπου να βρεθεί κάποιος που, άθελά του, μπαίνει περιστασιακά ανάμεσα τους, για να αναδειχθεί πως η αγάπη στις μεγάλες ηλικίες είναι δυνατή, άλλα έχει άλλη μορφή.

Η γραφή του Μάκη Τσίτα, ενώ φαινομενικά δείχνει απλή, όσο ξετυλίγονται οι διάλογοι σε γραπώνουν και σε οδηγούν στα μύχια συναισθήματα των χαρακτήρων. Σε όλα τα μονόπρακτα υπάρχει ένα χιούμορ γλυκόπικρο.

«**Στην πλατεία**». Τρίτο μονόπρακτο. Η κυρία που αναπολεί τη ζωή της στα όνειρα που έσβησε στο πέρασμά του ο χρόνος. Πόσο άραγε να κοστίζει η αγορασμένη συντροφιά, ενός νεαρού, για να σβήσει από τη ζωή της τη μοναξιά;

«**Αξιότιμε κύριε Υπουργέ**». Τέταρτο μονόπρακτο. Η Αποστολία πνιγμένη από την απομόνωση γράφει ένα γράμμα στον υπουργό, με αιτήματα που την απασχολούν. Στον μονόλογό της μέσα από την απέλπιδα προσπάθειά της, διακρίνεται αρκετή δόση λεπτού χιούμορ. Ο Ταχυδρόμος, δεύτερο πρόσωπο, συμπληρώνει τον σύντομο διάλόγό τους.

«**Η σαπουνόπερα**». Πέμπτο μονόπρακτο. Η Κυριακούλα και η Δέσποινα, δύο ηλικιωμένες 65 και 70 χρόνων, βρίσκονται καθημερινά και βλέπουν μια σαπουνόπερα. Οι διάλογοί τους είναι επικεντρωμένοι στο στόρι της ταινίας, όμως ταυτίζονται βγάζοντας τις δικές τους αλήθειες από την αληθινή ζωή τους.

Η νατουραλιστική έκφραση, η πιστή αντιγραφή της πραγματικότητας ή η απλή απομίμησή της, χαρίζει ικανότητα στους διαλόγους ώστε να κρατούν το ενδιαφέρον αμείωτο.

«**Η γιορτή**». Στο έκτο μονόπρακτο συναντάμε την Ειρήνη, ετών πενήντα, και έναν εικοσάχρονο υπάλληλο ανθοπωλείου. Εν αναμονή των καλεσμένων για τη γιορτή της δίνει τέσσερις μονολόγους για τη ζωή της. Η ανατροπή στο τέλος είναι η ίδια επανάληψη της πολύχρονης μοναξιάς της.

«**Η τηλεόραση**». Έβδομο μονόπρακτο. Ένας άντρα σαράντα ετών και μια γυναίκα τριάντα πέντε. Απομονωμένοι με μόνη τους διέξοδο το φαγητό, την τηλεόραση και τους σχολιασμούς με τους οποίους γεμίζουν τη μονότονη ζωή τους.

«**Στην αίθουσα αναμονής**». Το όγδοο μονόπρακτο. Έξι πρόσωπα (άντρες) σε αίθουσα αναμονής ιατρείου. Πόσες φορές δεν έχουμε ακούσει ιστορίες με ασθένειες και γιατρούς; Για το ζάχαρο, για τη χοληστερίνη, για ορθοπεδικούς και εγχειρήσεις. Τόσο πολύ τετριμμένα όλα. Κι όμως, η νατουραλιστική έκφραση, η πιστή αντιγραφή της πραγματικότητας ή η απλή απομίμησή της, χαρίζει ικανότητα στους διαλόγους ώστε να κρατούν το ενδιαφέρον αμείωτο.

«**Το τηλεφώνημα**». Στο ένατο μονόπρακτο ανιχνεύεται η ανθρώπινη επικοινωνία μέσα στις οικογενειακές και κοινωνικές σχέσεις, όσο και στην υπόγεια επιρροή του συναισθήματος για τον δικό μας άνθρωπο. Ο κύριος, κάπου στα εβδομήντα και ο ηλεκτρολόγος γύρω στα σαράντα. Μιλούν όπως συνήθως συμβαίνει. Ο μοναχικός κύριος μιλάει για τον γιο του. Εκθειάζει το ενδιαφέρον που του δείχνει καθημερινά την ίδια ώρα να τον παίρνει τηλέφωνο, να τον ρωτάει για την υγεία του και για τις ανάγκες του, αφήνοντας εμφανές το ασήκωτο βάρος της μοναξιάς.

«**Ούτε μέρα**». Το δέκατο μονόπρακτο, είναι ένας μονόλογος της πενήντάχρονης Βέρας. Μιλάει στο τηλέφωνο με έναν φίλο της. Από τον μονόλογο αναδύεται ο βασικός χαρακτήρας της και η ανθρώπινη κατάσταση απομόνωσης που βιώνει καθώς η ψυχική της ανάγκη για επαφή είναι έκδηλη.

Μάκης Τσίτας
Ο στρατηγός κάνει φασαρία στην πλατεία
Δέκα μονόπρακτα

